

Afgørelser – Reg. nr.: 03103.00

Fredningen vedrører: Bjerglund

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 19-05-1965

Fredningsnævnet 20-09-1963

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

FREDEDE AREALER

Kommune: Gram

Ejerlav: Højrup

Matr.nr.: Del af 4o og
393

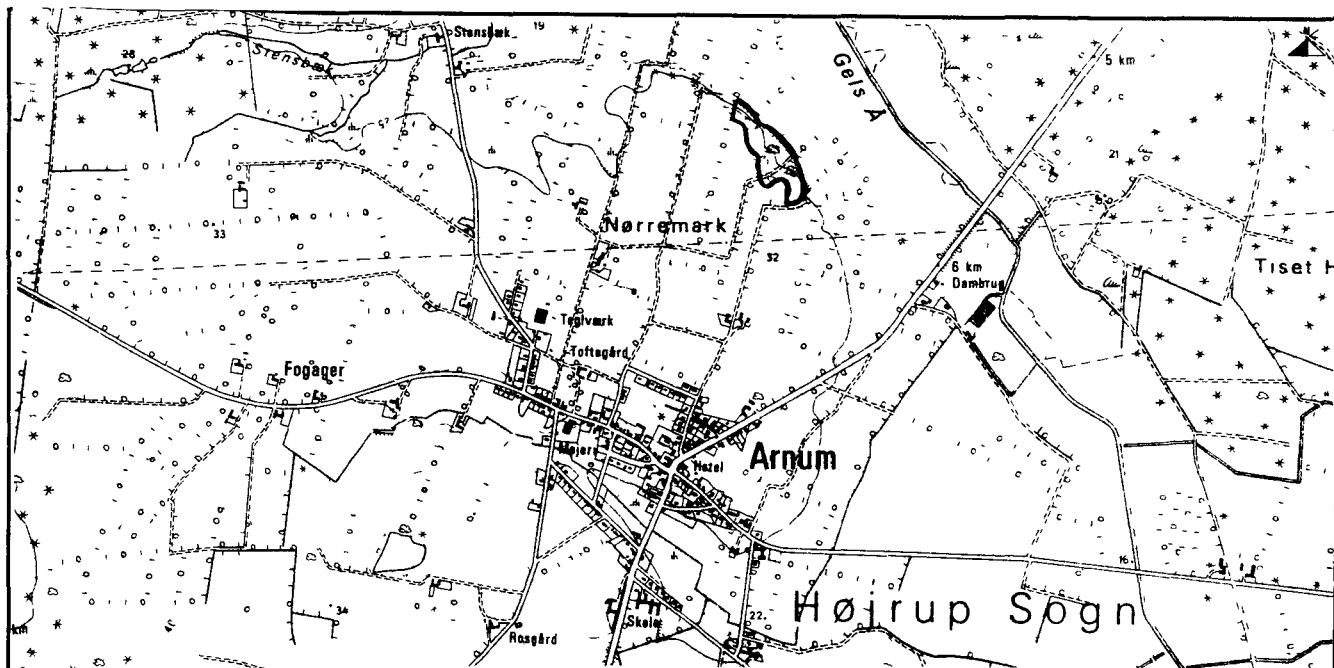
Lokalitet: BJERGLUND v/Arnum

J.nr.:

F.N. j.nr.:

O.F.N.j.nr.: 17o6/63

F.P.U.j.nr.: 54o-9o-3o-72

Reproduceret af Sønderjyllands Amtsråd med tilladelse (A400/76) af Geodætisk Institut.

Kort nr.: 1112 I SØ

Bekendtgjort: 27. maj 1963

Fredningsnævnets kendelsesdato: 2o. september 1963

Overfredn.nævnets kendelsesdato: 19. maj 1965

Arealstørrelse: 1,7991 ha

Interessezone: I (landområde af største interesse)

Formål: Bevare egeskov

Skala: 1:25.000

Sagsrejser: Danmarks Naturfredningsforening

Kort udarbejdet dato: 9. juni 1975

Kort revideret dato:

Kort revideret dato:

Ejerforhold: Private lodsejere

Påtaleret: Naturfredningsrådet og

Diverse: fredningsnævnet

Indhold:

Området skal bevares som egeblandingsskov, således at den forynges ved selvsåning. Der må skoves 3 m³ pr. ha årligt efter anvisning af skovdyrkerforeningen for Tønder amt. Smårester af nåletræer indenfor det fredede areal skal inden et år fjernes af lodsejerne. Fagbotanikere skal have adgang til området.

19/5-1965

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1965, den 19. maj, afsagde Overfredningsnævnet følgende
k e n d e l s e
i sagen nr. 1706/63 vedrørende fredning af egeskovresten "Bjerglund"
ved Arnum.

I den af fredningsnævnet for Tønder amtsrådskreds den
20. september 1963 afsagte kendelse hedder det:

"Ved skrivelse af 18. oktober 1962 rejste naturfrednings-
rådet overfor fredningsnævnet spørgsmålet om fredning af egeskov-
resten "Bjerglund" på skråningen af bakkelandet ned mod hedesletten
langs ådalen sydvest for Gelså og nordnordøst for Arnum.

Egeskovresten er beliggende på parcel 52 kortblad 3 af
art. nr. 40 af Højrup ejerlav og sogn, tilhørende gårdejer Antoni
Schmidt, Arnum, idet Egeskoven optager hele parcellens areal på
1.1432 ha bortset fra ca. 0.0600 ha i parcellens nordvestlige hjørne,
der er beplantet med nåletræer, samt endvidere på parcel 288/80 og
291/80 kortblad 4 af art. nr. 393 af Højrup ejerlav og sogn, til-
hørende landmand Jørgen Bertel Johansen, Arnum, idet egeskoven op-
tager hele disse parcellers areal 0.7159 ha.

Iflg. erklæring fra skovtilsynet er parcel 52 ved ejerskifte

noteret som fredskov. De to andre parceller må utvivlsomt betragtes som fredskov og vil blive noteret som sådanne ved given lejlighed.

Naturfredningsrådet har som begrundelse for fredningen i ovennævnte skrivelse og senere under sagen anført, at det drejer sig om en frodig egeskov med temmelig høj rankvoksen og med frodig under-
skov og bundflora, der blandt andet indeholder den sjældne kran-
børste - *clinopodium vulgare*. - Egeskove med ranktvoksende eg og så
rig bundflora som i Bjerglund er meget sjælden i Vestjylland, hvor-
for en fredning er af betydelig naturhistorisk interesse. Hertil
kommer, at skoven ligger tæt ved fredede heder og åløb ved Stensbæk
plantage og således vil kunne indgå som et værdifuldt mål for under-
visningsexcursioner, der støtter sig til disse fredninger.

Naturfredningsrådet har yderligere anført, at der i begyn-
delsen af middelalderen var en naturlig geografisk grænse mellem
Nørrejylland og Sønderjylland i form af et stort sammenhængende skov-
område fra Lillebælt til Vesterhavet. Rester af denne såkaldte
"Farrisskov" findes i skovene ved Gram, Rødding, Skodborg og i ad-
skillige småkrat, og at Bjerglund utvivlsomt er en rest af Farris-
skovens vestlige del, og at der derfor knytter sig betydelig skov-
historisk interesse til fredningen.

Endelig har rådet anført, at der fra dendrologisk og forst-
botanisk side er stor interesse for fredninger af naturlige skov-
rester, fordi man her kan finde træracers (provenienser) bevaret, der
er tilpasset de lokale klimaforhold, hvilket kan få praktisk betyd-
ning, og at Bjerglund rummer træer, der utvivlsomt er oprindelige.

Nævnet har behandlet sagen på møder den 11. december 1962,
i hvilket møde nævnet besluttede at træde i virksomhed, den 27. maj
1963, til hvilket møde lodsejere og andre berettigede var indkaldt

efter reglerne i lovens § 10, samt den 20. september 1963.

Idet en bevarelse af området i sin nuværende tilstand må antages at være af væsentlig interesse af naturvidenskabelige, undervisningsmæssige og historiske grunde, finder nævnet, at området bør fredes, idet der vedrørende fredningens nærmere indhold efter de på mødet den 27. maj 1963 med professor Bøcher for naturfredningsrådet og lodsejerne førte forhandlinger fastsættes følgende nærmere bestemmelser:

Fredningen omfatter parcel 52 kortblad 3 og parcel 288/80 og 291/80 kortblad 4 af Højrup ejerlav bortset fra nåleskovsområdet i det nordvestlige hjørne af parcel 52. Grænsen mellem nåleskovsområdet opmåles af en landinspektør og indtegnes på et afrids af matrikulkortet vedrørende området.

Det fredede område skal bevares i sin nuværende tilstand som høj egeblandskov og således, at den forynges ved selvsåning. Nyplantning må ikke ske, ligesom der ikke ved bebyggelse eller ved anbringelse af genstande eller på anden måde må gøres indgreb i skovens naturlige tilstand. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der skoves 3 m³ pr. ha årlig, indtil videre kun af de svage piskere og først efter nogle års forløb af de høje træer. Skovning må kun ske efter anvisning af naturfredningsrådet, hvorved dog bemærkes, at lodsejerne har erklæret at ville melde sig ind i Skovdyrkerforeningen for Tønder amt, og at foreningen, der har erklæret sig indforstået hermed, indtil videre udøver den naturfredningsrådet meddelte anvisningsbeføjelse.

De beplantninger af gran og bævreasp, der findes ved arealets nordvestlige ende, skal holdes uden for det fredede areal,

og det skal forhindres at en enkelt træsort som røn trænger frem og berøver skoven dens karakter.

Enkelte smårester af nåletræer og nyplantede nåletræ indenfor det fredede område skal fjernes af lodsejerne i løbet af et år efter kendelsen. Disse foranstaltninger pålægges det vedkommende lodsejer at udføre.

Fagbotanikere skal have adgang til de fredede arealer.

Antoni Schmidt har påstået sig tilkendt en erstatning på 40.000 kr., idet han har anført, at vedmassen efter opgivende fra en forstmand har en værdi af 35. - 40.000 kr., og at erstatningen bør fastsættes på dette grundlag med tillæg af en arealerstatning. Det er vel rigtigt, at han uanset fredningen over længere sigt kan disponere over vedmassen, men han har ingen interesse i således at have sin formue stående i "sparekassen".

Jørgen Johansen har påstået sig tilkendt erstatning på linie med Antoni Schmidt.

Lodsejerne har begge erklæret, at de foranstaltninger, der efter kendelsen skal udføres, ikke har et sådant omfang, at de herfor vil forlange erstatning. Medlemsbidraget til skovdyrkerforeningen er generelt 7,- kr. pr. ha, men dog muligt noget større for mindre arealer.

Nævnet finder efter de foreliggende oplysninger, herunder at lodsejerne bevarer rådigheden over vedmassen med de foran nævnte indskrænkninger, der ikke gør væsentligt indgreb i hidtidig brug, at kunne bestemme erstatningerne således:

Antoni Schmidt 1.800 kr.

Jørgen Johansen 1.000 kr.

alt med renter 5 % årlig fra 11. december 1962, da fredningssag rejstes.

Erstatningsbeløbene udbetales til ejerne, idet der ikke af nogen i ejendommene berettigede er nedlagt påstand om udbetaling af erstatningen.

Erstatningen udredes af staten, amtsfonden og købstadkommunerne efter reglen i lovens § 17 stk. 1 pkt. 1 og 2.

Kendelsen vil med fortrinsret være at tinglyse med påtaleret for naturfredningsrådet og fredningsnævnet for Tønder amtsråds-kreds."

Kendelsen er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, hvorhos den er indanket af ejerne.

Overfredningsnævnet har den 1. juli 1964 besigtiget ejendommene og forhandlet med de ankende samt med repræsentanter for Naturfredningsrådet, skovtilsynet, Højrup sogneråd, fredningsplanudvalget for Sønderjylland og fredningsnævnet. Overfredningsnævnet besluttede at stadfæste kendelsen og mente at kunne tilbyde de to ejere en forhøjelse af erstatningen til henholdsvis 5.200 kr. og 3.300 kr. Da en forligsmæssig ordning på dette grundlag imidlertid ikke har kunnet opnås, har Overfredningsnævnet anmodet den i naturfredningslovens § 20 omhandlede taksationskommission om at ville fastsætte erstatningen. I en den 13. april 1965 afholdt taksationsforretning har kommissionen fastsat erstatningerne til de nævnte tilbudte beløb.

Et kort nr. Tø 103 udvisende det fredede område, der udgør ca. 1,8 ha, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

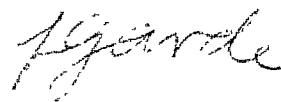
Den af fredningsnævnet for Tønder amtsrådsreds den 20. september 1963 afsagte kendelse stadfæstes.

I erstatning udbetales:

Gårdejer Antoni Schmidt, Arnum	5.200 kr.
" Jørgen Bertel Johansen, Arnum	3.300 "

Erstatningsudgiften med renter 5 % p.a. fra den 20. september 1963 til den 30. september 1964 og derefter 6 % p.a. til betaling sker, udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Tønder amtsfond og købstadkommunerne i amtet efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

J. Garde

FREDNINGSNÆVNET>

CITERET FULDT UD I OFN K AF 19/5 1965

K e n d e l s e

o m

fredning af Bjerglund ved Arnum

afsagt den 20. september 1963 af naturfredningsnævnet for Tønder amt.

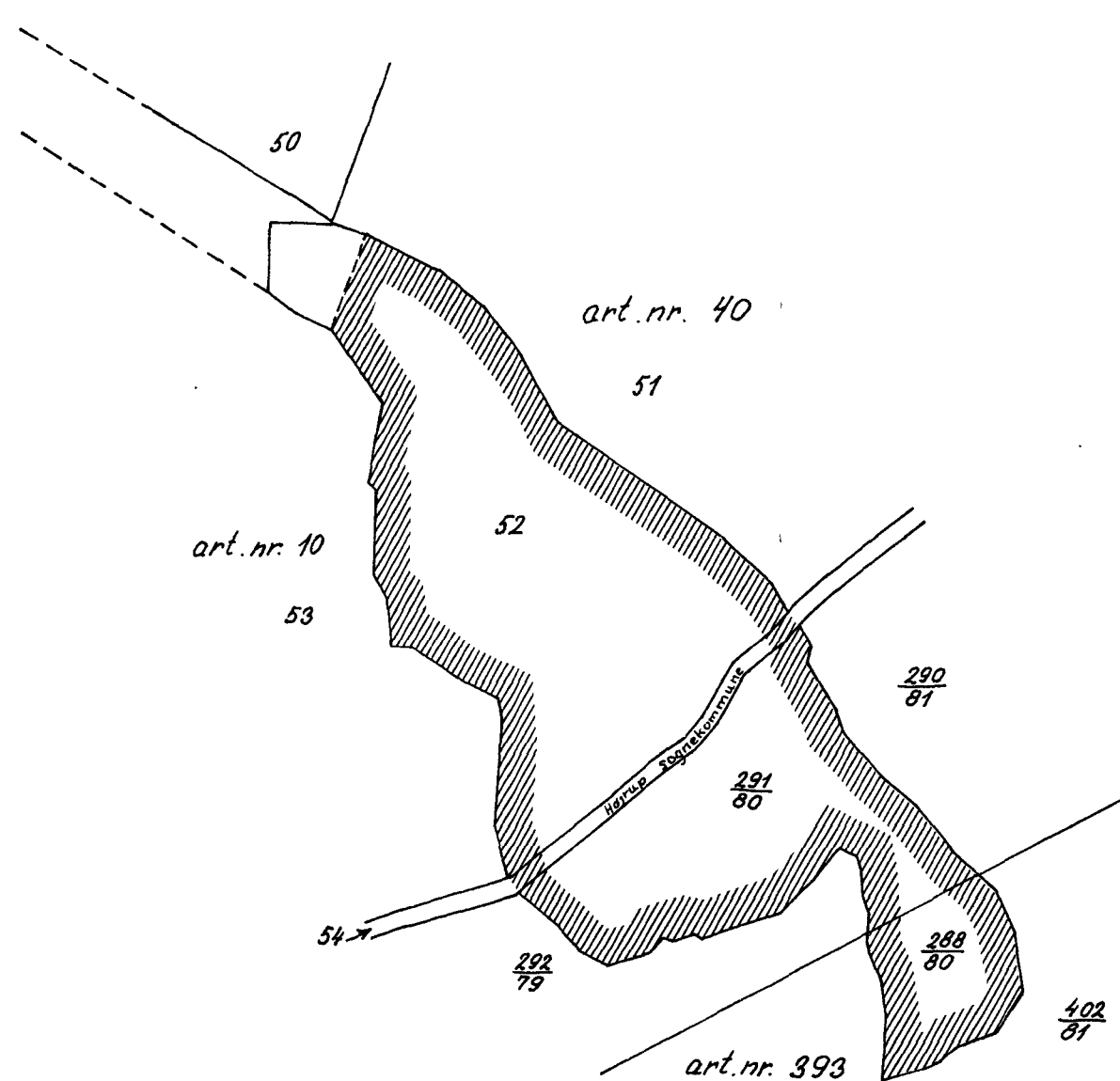
- - - -

Ved skrivelse af 18. oktober 1962 rejste naturfredningsrådet overfor fredningsnævnet spørgsmålet om fredning af egeskovresten "Bjerglund" på skråningen af bakkelandet ned mod hedesletten langs ådalen sydvest for Gelså og nordnordøst for Arnum.

Egeskovresten er beliggende på parcel 52 kortblad 3 af art.nr. 40 af Højrup ejerlav og sogn, tilhørende gårdejer Antoni Schmidt, Arnum, idet egeskoven optager hele parcellens areal på 1.1432 ha. bortset fra ca. 0.0600 ha i parcellens nordvestlige hjørne, der er beplantet med nåletræer, samt endvidere på parcel 288/80 og 291/80 kortblad 4 af art.nr. 393 af Højrup ejerlav og sogn, tilhørende landmand Jørgen Bertel Johansen, Arnum, idet egeskoven optager hele disse parcellers areal 0.7159 ha.

Ifølge erklæring fra skovtilsynet er parcel 52 ved ejerskifte noteret som fredskov. De to andre parceller må utvivlsomt betragtes som fredskov og vil blive noteret som sådanne ved given lejlighed.

Naturfredningsrådet har som begrundelse for fredningen i ovennævnte skrivelse og senere under sagen anført, at det drejer sig om en frodig egeskov med temmelig høj rankvoksen og med frodig underskov og bundflora, der blandt andet indeholder den sjældne kransbørste - *clinopodium vulgare*. - Egeskove med ranktvoksende eg og så rig bundflora som i Bjerglund er meget sjældne i Vestjylland, hvorfor en fredning er af betydelig naturhistorisk interesse. Hertil kommer, at skoven ligger tæt ved fredede heder og

 Fredningsgrænse

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 10-5-65
By: <i>Højrup</i>
Sogn: <i>"</i>
Plan nr. <i>Te. 103</i>

1:2000

